

REVOLUTIA AMERICANA

Revoluția incununată de succes a celor 13 colonii americane a constituit pentru întreaga lume un eveniment important. Lovitura dată puterii britanice a avut doar urmări de scurtă durată, în schimb, dincolo de Atlantic lua naștere o țară nouă — Statele Unite ale Americii.

După victoria obținută în Războiul de Șapte Ani (1756-63), Marea Britanie a devenit puterea dominantă în America de Nord. Francezii pierduseră pământurile din Canada, iar în sud, de-a lungul coastei Oceanului Atlantic până în Georgia, se întindeau cele 13 colonii britanice. Cu toate acestea, în scurt timp, împotriva stăpânirii britanice s-au ridicat tocmai coloniștii.

Până la sfârșitul secolului al 18-lea în cele treisprezece colonii exista o populație de aproximativ trei milioane de locuitori, majoritatea de descendență britanică.

Orășele erau mici dar prospere; Philadelphia era cel mai mare oraș, cu o populație de 40 000 de locuitori, urmat de New York, cu 25 000 de locuitori. În nord existau mulți comercianți, pescari și vânzatori, iar în sud predominau proprietarii de plantații; iar cea mai mare parte a coloniștilor erau fermieri independenți ce-și lucrau propriul pământ; ulterior acest grup a avut un rol special în desfășurarea revoluției americane.

Lupta pentru drepturi

Americanii erau obișnuiți să aibă un cuvânt de spus cu privire la propriile afaceri prin intermediul aleșilor lor din corpul legislativ, cu toate că adeseori luau naștere tensiuni între aceștia și autoritățile din Londra. Guvernele britanice erau mult prea departe de America pentru a putea înțelege nevoile coloniștilor și oricum, efortul lor în acest sens era minim. Ca restul puterilor europene, britanicii vedeau coloniile doar prin prisma beneficiilor aduse țării-mamă, care le fondase și le protejase. Interesul lor era clar evidentiat de restricțiile severe impuse asupra comerțului din colonii.

Americanii trebuia să importe toate bunurile de care aveau nevoie din Marea Britanie sau din alte colonii britanice; taxele puse asupra produselor străine erau mari tocmai pentru a împune cumpărarea bunurilor similare de proveniență britanică. Coloniile erau considerate furnizorii principali de materii prime pentru industria britanică; din această cauză au fost împiedicate să-și dezvolte industriile proprii care ar fi putut concura cu cele din țara mamă. Având în vedere abundența de resurse și creșterea continuă a numărului de coloniști și a forței lor, situația nu putea rămâne pentru mult timp neschimbată.

Dar victoria obținută de Marea Britanie în Războiul de Șapte Ani a însemnat începutul schimbării. Americanii, infometati de pământ, s-au arătat foarte reticenti la hotărârea Marii Britanii de a crea o rezervă indiană ale cărei limite nu puteau fi încălcate de

colonisti. Deși bine intenționată, această încercare de a stavili expansiunea coloniilor spre vest nu putea fi pusă în aplicare. O influență puternică asupra poziției americanilor a avut-o înlăturarea amenințării franceze; aceasta însemna că americanii nu mai aveau nevoie de protecția armatei britanice. În același timp guvernul britanic, încărcat cu datorii de război, hotărăște creșterea contribuțiilor coloniilor.

O taxă nepopulară

Primele urmări ale acestei hotărâri s-au materializat în Legea Timbrului și Legea Incartuirii, votate de Parlamentul britanic în 1765. Legea incartuirii creștea obligațiile americanilor de a susține trupele britanice; dar Legea Timbrului impunea o taxă asupra documentelor și materialelor tipărite, inclusiv ziare, afectând toate clasele; s-a declanșat o mișcare socială. Și-au început activitatea primele grupuri radicale - "Fii Libertății", au izbucnit numeroase revolte, iar comercianții americani au refuzat să mai importe bunuri britanice. Un nou slogan, "Nici o taxă fără reprezentare" (în Parlamentul britanic), exprima doleanțele colonistilor. Și în acel moment și mai târziu, au existat în Marea Britanie forțe ale opoziției care susțineau cauza colonistilor. În 1776 noul guvern anulează Legea Timbrului, dar în același timp, susține printr-o lege specială că Parlamentul avea dreptul să promulge legi pentru colonii, dacă e necesar.

Perioada de bunăvoință a fost scurtă. În 1767, noul ministru de finanțe, Charles Townshend, stabilește taxe asupra unei game largi de bunuri importate în colonii. În Boston, capitala statului Massachusetts, izbucnesc noi conflicte. În martie 1770, soldații britanici prezenți în oraș își pierd răbdarea într-o confruntare cu un grup de răzvrătiți și deschid focul, omorând câțiva americani. Acest incident îi sochează atât pe americani cât și pe englezi; după "masacrul din Boston" ambele părți s-au retras din acest conflict. S-a renunțat și la aplicarea taxelor, excepție făcând taxa pe ceai, careia americanii nu i s-au opus, ci s-au mulțumit să o evite prin intermediul contrabandei.

Încă mai existau tensiuni între autorități și colonii, dar cea mai serioasă criză a izbucnit trei ani mai târziu, când guvernul a luat măsuri speciale pentru a susține East India Company, aflată în pragul falimentului. Printre aceste măsuri s-a numărat și colectarea forțată a taxelor pe ceai. Colonistii s-au opus cu încăpățănare, trimițând înapoi vapoarele ce transportau ceai. În cele din urmă, în decembrie 1773 când guvernatorul Bostonului a încercat să aducă o încărcătură de ceai, un grup de cetățeni îmbracați în indieni au atacat vasul și au aruncat ceaiul peste bord, în apele golfului.

Acest incident cunoscut sub denumirea de "ceaiul din Boston" a fost sancționat cu promptitudine. Portul Boston a fost închis până când colonistii plateau pentru ceai, lucru pe care refuzau categoric să îl facă. Puterea consiliului legislativ din Massachusetts a fost restrânsă, iar generalul britanic Gage a fost numit guvernator al coloniei, cu misiunea de a îmblânzi spiritele.

Confruntarea finală

Scena era acum pregătită pentru confruntarea finală. Marea Britanie avea un guvern stabil condus de Lordul North, deseori influențat de Regele George III; de acum încolo politica

britanica va fi dezastruoasa, purtand amprenta obstinentei si limitarii Regelui George. In acelasi timp americanii erau mai pregatiti ca niciodata pentru lupta. In septembrie 1774, la Congresul Continental din Philadelphia, reprezentanti din 12 colonii au pus la punct planurile de actiune.

Momentul decisiv a sosit in aprilie 1775, cand Generalul Gage a trimis un contingent armat in afara Bostonului, avand ordin sa aresteze doi lideri radicali si sa distruga un stoc de arme, ascunse de americani langa Concorde.

Desi operatiunea trebuia sa fie secreta, colonistii au aflat de ea si au trimis inaintea trupelor calareti, pentru a alerta si restul populatiei; exista chiar si o legenda care vorbeste despre unul dintre calareti, Paul Revere.

Primele focuri

Fiind preveniti din timp, liderii radicali au reusit sa scape. Dar in Lexington, cand trupele au ordonat militiei locale sa se imprastie, s-a deschis focul - la inceput probabil din greseala - si au fost ucisi opt americani.

Trupele s-au indreptat spre Concorde si au distrus depozitul de arme; cand se intorceau spre Boston au fost atacati de mii de colonisti, foarte buni tintasi, ce foloseau tactici de guerila. Aproape trei sute dintre ei au murit, iar cei ce au reusit sa scape si sa se intoarca in oras, s-au trezit inconjurati de o armata americana improvizata, dar in continua crestere.

Inceputul razboiului

Americani au fost extrem de infuriati de uciderile din Lexington. La cel de-al doilea Congres Continental din mai 1775, s-au impus radicalii si au fost luate o serie de decizii importante, printre care si aceea de a constitui un guvern independent.

Armata iregulara din afara Bostonului a fost redenumita Armata Continentala, iar comanda ei a fost preluata de un gentleman din Virginia, George Washington. La putin timp a izbucnit Razboiul American de Independenta.

Americanii au preluat initiativa si in mai 1775 au luat prin surprindere doua fortarere britanice din apropierea granitei canadiene, capturand o mare parte a artileriei.

Dupa asediul nereusit din timpul iemii asupra Quebecului a urmat o pauza, iar apoi un alt atac asupra Canadei ce a pus capat sperantei colonistilor intr-o victorie rapida. Canada a ramas sub stapanire britanica pe tot timpul razboiului, fiind o baza importanta de actiune impotriva celor treisprezece colonii. Intre timp britanicii au adus intariri in Boston, iar cand rebelii au ocupat inaltimile din jurul orasului, au contraatacat sub comanda Generalului William Howe. Trupele britanice au incercat sa atace pozitiile colonistilor situate pe inaltimi si au fost distrusi de acestia. In cele din urma pozitiile americanilor au fost luate cu asalt, dar aceasta aparenta victorie in batalia de la Bunker's Hill l-a costat pe Howe pierderea aproape a jumatate din cei 2200 de soldati aflati sub comanda sa; In schimb armatele americane au resimtit aceste evenimente ca pe o incurajare.

Amenintati de sosirea artileriei formate din propriile forte capturate, englezii se retrag din Boston in martie 1776. Intre timp incercarile de a ajunge la compromis nu dau rezultat.

Ideea unei rupturi complete de țara mamă a început să ia naștere întârziată și de influența pamfletului "Simțul practic" scris de radicalul englez Tom Paine.

Declararea independenței

În final, în iulie 1776 Congresul Continental a votat separarea de Marea Britanie și a adoptat Declarația de Independență. Thomas Jefferson, delegatul Virginiei a avut o contribuție importantă la redactarea acestui document care denunță "tirania" Regelui George III și proclamă dreptul tuturor oamenilor la "viață, libertate și bunăstare". Cele treisprezece colonii au fost redenumite Statele Unite ale Americii.

După un atac esuat asupra orașului Charleston din Carolina de Sud, britanicii și-au reorientat forțele spre statele din America Centrală. Începând din iulie 1776, Howe a avut o serie de succese, cucerind New Yorkul și învingându-l în repetate rânduri pe Washington, care s-a retras de-a lungul râului Delaware. Washington era departe de a fi un geniu militar, iar rebelii pe care îi conducea nu erau potriviți pentru trupele regulate; cu toate acestea Washington nu a renunțat niciodată la luptă. În plus, timpul s-a scurs în favoarea americanilor, căci aprovizionarea britanicilor cu alimente și arme era dificilă, mai ales în situația în care existau alți dușmani mult mai aproape de casă.

Washington a refăcut moralul americanilor în noaptea de Crăciun 1776, când a trecut râul Delaware și a luat prin surprindere o garnizoană britanică de o mie de oameni. Dar în anul următor a fost din nou învins de Generalul Howe, care a reușit să ocupe Philadelphia. Washington și armata sa au petrecut o iarnă extrem de rece, luptând să supraviețuiască și începând să se reorganizeze.

Din păcate pentru britanici, activitatea lor de planificare devenise dezorganizată, în timp ce Howe captura Philadelphia, un alt comandant britanic, generalul John Burgoyne, venea cu armata dinspre Canada, așteptându-se să-l întâlnească pe Howe în Albany, la nord de New York. Dar trupele lui Burgoyne au fost lăsate să se descurce singure într-o zonă dificilă, vesnic hartuită de rebeli; în final, în octombrie la Saratoga au fost înconjurați și siliti să se predea.

Acest lucru a avut un dublu impact negativ asupra britanicilor, deoarece înfrângerea îi încurajase pe francezi să li se alăture americanilor. Între timp și spaniolii și olandezii au declarat război Marii Britanii, trezită luptând pe mai multe fronturi și detronată din poziția de "stăpân" al marilor. George III era acum dispus să facă concesii, dar s-a dovedit a fi mult prea târziu: americanii doreau independența.

O nouă strategie

Cu toate acestea Marea Britanie continuă lupta. Philadelphia a fost evacuată, dar New Yorkul a rămas sub ocupație britanică și în nord războiul ajunsese într-un punct mort. În 1778 britanicii au adoptat o nouă strategie, sperând să cucerească sudul, cunoscut pentru bogatele recolte de orez, tutun și indigo.

La început lucrurile au mers foarte bine pentru britanici. Georgia a fost ocupată, atacul franco-american asupra portului Savannah eșuase; o armată americană fusese imobilizată în Charleston și forțată să se predea, iar Generalul Gates - învingătorul de la Saratoga - a

fost trimis la Camden. In acest moment comandantul britanic, Lordul Cornwallis, a facut o mare greseala invadand Carolina de Nord.

Trupele americane aflate sub comanda lui Nathaniel Greene, s-au retras incontinuu; dar in acelasi timp fortele inamicului scadeau vazand cu ochii. Cornwallis si-a continuat drumul spre Virginia bajbaind, iar in cele din urma s-a refugiat in Yorktown, in golful Chesapeake.

Americanii si francezii, care pana atunci nu colaborasera prea fructuos, au reusit sa-si coordoneze planurile. Inainte ca britanicii sa-si dea seama ce se intampla, Lordul Cornwallis si armata sa s-au trezit inconjurati de o armata mult mai numeroasa, cu armele atintite spre ei, in timp ce flota franceza bloca accesul la ocean.

Constituirea oficiala a SUA

Capitularea armatei lui Cornwallis in data de 19 octombrie, 1781, a pus capat Revolutiei Americane. New Yorkul a ramas ocupat timp de aproape doi ani, insa cele mai importante operatiuni militare si navale ale fortelor britanice se desfasurau in alte zone (Insulele Carraibe si India), impotriva francezilor. In septembrie 1783, prin intermediul Pacii de la Paris, a fost recunoscuta independenta Americii.